

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

22/2534-

19. august 2022

Avgjørelse av klager over vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 5 i 2022-2023

Klima- og miljødepartementet viser til klager fra Aktivt rovdryvern av 10. juli 2022, Foreningen Våre Rovdyr av 7. juli 2022, Høgskolen i Innlandet av 13. juli 2022 og NOAH – for dyrs rettigheter av 11. juli 2022 over rovviltnemnda i region 5 (Hedmark) sitt vedtak av 20. juni 2022 om kvote for lisensfelling av jerv i regionen i 2022-2023.

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemndas vedtak når det gjelder størrelsen på kvoten for lisensfelling av jerv i regionen, selv om denne er satt høyt. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det er stor sannsynlighet for at bestandsmålet for jerv i regionen kan nås selv med uttak av en høy kvote gitt at fellingsområdet endres. Departementet finner at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, og at det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn uttak gjennom lisensfelling.

Departementet endrer rovviltnemndas vedtak når det gjelder områdeavgrensningen. Departementet finner at det ikke er hjemmel for å åpne for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet for jerv med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav c. Departementet avgrenser derfor fellingsområdet i tråd med det som er foreslått i innstillingen til rovviltnemndas vedtak 20. juni 2022. I disse områdene finner departementet at det foreligger et skadepotensial, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b.

Klagene er med dette delvis tatt til følge.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Gro Kvelprud
Moen
22 24 59 46

Saksgang

Rovviltnemnda i region 5 vedtok 20. juni 2022 kvote for lisensfelling av jerv i region 5 for 2022-2023. Vedtaket ble påklaget av Aktivt rovdyrvern 10. juli 2022, Foreningen Våre Rovdyr 7. juli 2022, Høgskolen i Innlandet 13. juli 2022 og NOAH – for dyrs rettigheter 11. juli 2022. Rovviltnemnda behandlet klagen 15. august 2022 og opprettholdt vedtaket. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 16. august 2022 for endelig avgjørelse. Miljødirektoratet ga sin faglige tilråding 11. august 2022.

Klagene

Rettslig klageinteresse

Enkeltvedtak kan påklages av «en part eller annen med rettslig klageinteresse», jf. forvaltningsloven § 28. I sekretariatets innstilling til nemndas klagebehandling er det vurdert at «Høgskolen i Innlandet har et virkeområde som omfatter forskning og kunnskapsformidling om store rovdyr, og er også en deltaker i den offentlige debatten om spørsmål som berører store rovdyr». Departementet er enig i vurderingen og viser også til at høyskolen har særskilt interesse knyttet til skogsjervprosjektet. Departementet legger til grunn at Høgskolen i Innlandet har rettslig klageinteresse i saken.

Departementet har lite informasjon om Aktivt rovdyrvern, men finner at klageren har en facebook-side og er registrert som en forening i Brønnøysundregisteret. Rovviltnemnda har ansett at Aktivt rovdyrvern har rettslig klageinteresse i saken, og departementet legger dette til grunn.

Klagernes anførsler

Under gjengis de viktigste punktene i klagene som oppsummert i innstillingen til roviltnemndas klagebehandling. Det vises for øvrig til klagene i sin helhet.

Aktivt rovdyrvern

- Jerv har status som sterkt truet på artsdatabankens rødliste. Jerv er dessuten en ansvarsart i Norge. 25 % av artens bestand i Europa befinner seg i Norge.
- Rovviltnemndas forslag til vedtak om uttak vil true artenes overlevelse.
- Bestandsmål på jerv er satt altfor lavt sett hen til populasjonsgenetisk kunnskap om et bestandsantall for å sikre en levedyktig bestand. Derfor kan en ikke begrunne dette ekstremt høye uttaket med bestandsmål, som for øvrig bare er et politisk satt mål uten noen som helst forankring i forskningsbasert kunnskap om arters bærekraftighet over tid og sted.
- Et eventuelt uttak må også ses i sammenheng med andre regioners forslag om uttak av jerv, som også er uvanlig og uansvarlig høye. Samlet sett vil dette på litt lengre sikt føre til artens utryddelse i Norge.

Foreningen Våre Rovdyr

- Vedtaket til rovviltnemnda i Region 5 skiller seg fra den faglige tilrådingen fra sekretariatet, og legger opp til et særdeles høyt uttak av jerv. Dette vil medføre felling av jerv i områder der jerven ikke medfører noen ulemper eller konflikter.
- Vedtaket bryter med naturmangfoldloven § 5 og kan på ingen måte hjemles i naturmangfoldloven § 18 b eller c.
- Lisensfellingsområdet mangler avgrensning da rovviltnemnda legger til grunn at lisensfellingsområdet kan være hele gamle Hedmark fylke, noe som er uforsvarlig og ikke kunnskapsbasert.
- FVR kan ikke se at naturmangfoldloven § 18 første ledd, bokstav b kan brukes for noe annet område enn for beiteprioritert område.
- For jerv kan ikke FVR i det hele tatt se at det finnes grunnlag for å benytte naturmangfoldloven § 18 første ledd, bokstav c.

Høgskolen i Innlandet

- Kvoten er satt til 35 jerv for hele gamle Hedmark fylke, uten noen avgrensning eller prioritering av prioriterte beiteområder. Dette innebærer felling av jerv i store områder der jerven ikke utgjør skade eller er konfliktskapende.
- Rovviltnemndas vedtak er ikke kunnskapsbasert, mangler trolig hjemmelsgrunnlag, og vil i praksis virke konfliktskapende.
- Høgskolen støtter sekretariatets forslag til avgrensning av lisensfellingsområde. Sekundært ønsker de en avgrensning som skjermer et område fra Rena i sør, Glomma i vest, Renavassdraget- Storsjøen i øst og fylkesveien mellom Hanestad og Rendalen. Motivasjonen for denne skjermingen er at det i dette området pågår intensiv, grunnleggende og meget forvaltningsrelevant forskning på jerv (skogsjervprosjektet). Felling av radiomerkede jerver i dette området vil forsinke/vanskeliggjøre denne forskningen.
- Dokumentert skadeomfang av jerv er lavt. I siste 3-årsperiode ble 26 sauer dokumentert tapt til jerv i region 5, dvs. mindre enn 1 % av de sauene som ble erstattet som tapt til jerv. I samme periode ble 6 samiske tamrein dokumentert tapt til jerv.
- Blant de store rovdyrene i Europa er jerven den sjeldneste; færrest i antall og med minst utbredelse. I siste 3-årsperiode er hele 82 jerver bekreftet døde i region 5, hvorav til sammen 73 gjennom skadefelling/lisensjakt, dvs. at det er felt i gjennomsnitt 3 jerver for hver sau som er dokumentert tapt til jerv.

NOAH – for dyrs rettigheter

- NOAH mener den fastsatte kvoten er for høy, og at det i tillegg ikke finnes noe juridisk grunnlag til å åpne for lisensjakt på jerv innenfor ulvesonen, jf. naturmangfoldloven § 18 bokstav b.
- Naturmangfoldloven åpner ikke for unntak fra den strenge beskyttelsen av jerv kun ut ifra bestandsregulering uten å vise til hvordan unntaket er hjemlet i en av unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven § 18 første ledd.

- Rovviltnemnda har ikke gitt noen begrunnelse eller vist til bevis om at skade forårsaket av jerv i region 5 eller skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at vilkåret om skade i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt, og at det dermed er hjemmel for lisensfelling. Dette gjelder særlig lisensfelling i området som er omfattet av ulvesonen (blå sone).
- NOAH mener at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger ikke er oppfylt. Rovviltnemnda har ikke engang drøftet vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger i vedtaket. Det er opp til roviltnemnda å foreslå og beskrive slike løsninger og nemnda har ikke gjort dette.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnda fattet 20. juni 2022 følgende vedtak:

«Rovviltnemnda i region 5 viser til den nasjonale målsettingen om fem årlige ynglinger av jerv innenfor regionen. Data for de tre siste års ynglinger (2019-2021) av jerv fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, viser at gjennomsnittlig antall ynglinger ligger på 13. I 2021 ble det dokumentert en bestand på 18 ynglinger. Dette er 3,6 ganger høyere enn det vedtatte bestandsmålet på fem for region 5.

Det er fra Mattilsynet rapportert store tap av beitedyr til jerv de siste årene, og Mattilsynet er bekymret for den økte bestanden av jerv i hele region 5. Antall sau som er erstattet pga jerv er økt siste året, og er på nivået med 2014 og 2018.

Rovviltnemnda anser dermed å ha myndighet til å fatte vedtak om kvote for lisensfelling av jerv, jf. Rovviltforskriften §§ 10 og 4 første ledd bokstav e og § 7 første ledd, tredje punktum. Rovviltnemnda viser også til naturmangfoldloven § 7. Nemnda har fått forelagt den siste tilgjengelige vitenskapelige kunnskap om jervens bestandsstatus og -utvikling i Hedmark, jf. § 8 og rovviltforskriften § 3 siste ledd. Nemnda viser også til at de siste 13 årene, siden 2009, har vært langt flere kjente ynglinger (årlig variasjon mellom sju og 18) enn det vedtatte bestandsmålet på fem ynglinger i region 5. Foreløpig tall for 2022 viser også minst en dobling av ynglinger i forhold til bestandsmålet.

Bestandens betydelige økning skjer til tross for årlig snitt avgang siden 2018/19 på 26,25 dyr (2018/2019-2021/2022). Nemnda mener at lisensfellingskvote på 35 jerver, hvorav en hunndyrkvote på maksimalt 22 jerver, ikke vil påføre bestanden irreversibel skade eller en for stor samlet belastning, jf. § 10. Kvoten vil bidra til å nå vedtatt bestandsmål på fem årlige ynglinger.

Forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark og føringene i rovviltforliket vil ligge til grunn for iverksettelse av lisensfellingen, jf. også rovviltforskriftens §§ 1 og 6. Gjennom denne differensierte forvaltningen er hensynet til lokalisering i naturmangfoldloven § 12 vurdert. Rovviltnemnda anser ikke at §§ 9 og 11 kommer til anvendelse i denne sammenheng.

Ut fra foreliggende dokumentasjon over bestandssituasjonen av jerv og vedtatt politikk finner rovviltnemnda at lisensfelling av jerv ikke er til hinder for å nå bestandsmålet.

Ut fra et behov for å avverge skade på husdyr og tamrein vedtas en kvote for lisensfelling av 35 jerver, hvorav en hunndyrkvote på maksimalt 22 jerver, i Hedmark i perioden 10.9.2022 (eller tidligere om departementet åpner for det) til 15.2.2023. Felling av 35 jerver, hvorav en hunndyrkvote på maksimalt 22 jerver, anses ikke å true overlevelsen av jervebestanden på lang sikt, jf. naturmangfoldloven § 5.

Nemnda merker seg at «lisensfelling av jerv er et virkemiddel for å begrense veksten og/eller utbredelsen av jerv, jf rovviltforskriftens § 10». Videre at «jerv beveger seg over store områder. Det må til en viss grad gjøres skjønnsmessige vurderinger som gir en funksjonell og hensiktsmessig avgrensning av lisensfellingsområdet». Nemnda mener økt utbredelse av jerv omfatter tidligere Hedmark fylke og at antall ynglinger er betydelig høyere enn bestandsmålet. 35 jerver, hvorav en hunndyrkvote på maksimalt 22 jerver, kan felles i tidligere Hedmark fylke. Bestandsmålet er ikke et sjølstendig grunnlag for felling, men Stortinget har gitt instruks til forvaltningen om å legge så stor vekt på målet som overhodet mulig. Stortingets vedtatte bestandsmål for jerv er overopplytt over lengre tid i Hedmark. Dette skal det legges vekt på.

For å sikre forutsigbarhet og konfliktdempende forvaltning, samt tillit til forvaltningen, må bestandsmålet praktiseres. Nemnda anser derfor at felling i Hedmark kan skje med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstavene b), jf sekretariatets saksutredning, og c). Uttaket vil ikke true bestandsmålet på 5 ynglinger.

Jeger plikter å holde seg oppdatert om status for lisensfellinga minst en gang daglig under fellingsforsøk. Statsforvalteren oppretter en jervetelefon som gir jegeren opplysning om antall felte dyr og hvor mange dyr som gjenstår på kvoten.

Rovviltnemndas vedtak er fattet med hjemmel i §§ 18 og 77 i lov om forvaltning av naturmangfold av 19. juni 2009 nr 100, jf § 10, jf også §§ 4 og 7, i forskrift om forvaltning av rovvilt av 18. mars 2005 nr 242.

Dette vedtaket er et enkeltvedtak og kan påklages i medhold av forvaltningsloven kapittel VI, senest innen 3 uker etter at vedtaket er gjort kjent.»

I innstillingen til rovviltnemndas vedtak er det redegjort for lovgrunnlaget, forvaltningsplanen for rovvilt i region 5, bestandssituasjonen og utviklingen hos jerv i regionen og for skader forårsaket av jerv på husdyr og tamrein. Når det gjelder forvaltningsplanen, går det blant annet fram at

«Forvaltningsplanen for Hedmark (vedtatt av rovviltnemnda i januar 2014) deler regionen inn i to soner (figur 1). Grønn sone skal forvaltes som prioritert beiteområde, der beitenæringas interesser skal prioriteres. Blå sone rommer områder som er viktige for å oppnå bestandsmålene for rovvilt, men rommer også noen beiteområder for sau, og disse skal i henhold til forvaltningsplanen forvaltes som viktige beiteområder. Den blå sone rommer særlig østlige deler i Hedmark, men også et område i vest inn til grensa mot Oppland.»

I sekretariatets innstilling er det også en omtale av hjemmelsgrunnlaget i henhold til naturmangfoldloven § 18 bokstav c, der det heter at

«Sekretariatet foreslår at fellingsområdet avgrenses til viktige beiteområder for sau og tamrein. Innenfor disse områdene har sekretariatet kommet til at vilkåret om at uttaket må avverge skade er oppfylt, jf. § 18 bokstav b. Med hensyn til sekretariatets innstilling til fellingsområde er det derfor ikke nødvendig å vurdere om hjemmelsgrunnlaget etter naturmangfoldloven § 18 bokstav c er oppfylt. Vi vil likevel kommentere anvendelsen av dette hjemmelsgrunnlaget for lisensfelling av jerv.

Sekretariatet viser i den sammenheng til departementets klageavgjørelser i tilsvarende saker, senest i vedtak av 9. september 2021, hvor departementet har lagt til grunn at det ikke kan åpnes for lisensfelling på jerv for å ivareta "allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning" i forvaltningsområdet for jerv. Departementet har blant annet lagt til grunn at jerven ikke utgjør en fare for mennesker, og at jerv i liten grad er en konkurrent for mennesker med hensyn til jaktutbytte, eller på annen måte utgjør en ulempe for jaktutøvelse.

Departementet anser at tilstedeværelsen av jerv i liten grad anses å ha negativ innvirkning på bruk av naturen, utøvelse av friluftsliv eller utøvelse av jakt, og at det heller ikke er andre hensyn som tilsier at felling av jerv vil ivareta offentlige interesser av vesentlig betydning.

Sekretariatet kan ikke se at det er grunnlag for å vurdere noen av disse forholdene annerledes nå, og anser at det ikke er hjemmel etter naturmangfoldloven § 18 bokstav c for å åpne for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet for jerv i region 5.»

I sekretariatets forslag til vedtak ble det anbefalt en kvote på 25 jerv hvorav en hunndyrkvote på maksimalt 16 jerv i et nærmere definert område som omfatter de viktigste beiteområdene for sau og tamrein i Hedmark.

I nemndas klagebehandling ble følgende vedtatt:

«Rovviltnemnda legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og eksisterende kunnskap for å fatte et gyldig vedtak om kvotens størrelse og om lisensfellsområde, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10 jf. også forvaltningsloven § 17.

Rovviltnemnda har vurdert at det ikke er andre tilfredsstillende løsninger for å begrense jervens antall til Stortingsvedtatt bestandsmål. Formålet kan ikke oppnås på andre måter enn ved uttak.

Rovviltnemnda kan ikke se at det er innkommet nye opplysninger eller andre hensyn som ikke var kjent på vedtakstidspunktet.

Klagene tas etter dette ikke til følge. Rovviltnemnda opprettholder sitt vedtak av 20.6.2022 i sak 8/22, og klagene oversendes Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33, fjerde ledd.»

Miljødirektoratets faglige tilråding

Miljødirektoratet viser i sin faglige tilråding til det juridiske grunnlaget, og de ulike rovviltnemndenes vedtak om lisensfelling av jerv i 2022-2023. Direktoratet viser til at region 5 er den eneste regionen med mål om yngling av jerv som ikke har satt begrensninger for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Om bestandssituasjonen skriver direktoratet blant annet følgende:

«NINA-rapport 2031 gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i hver rovviltregion i Norge. I årene 2019-2021 ble det registrert henholdsvis 62, 63 og 60 kull på landsbasis (tabell 3). Av de registrerte kullene er henholdsvis 39, 41 og 38 kull registrert innenfor forvaltningsområde for jerv.

Jervtelleren⁴ på nettsidene til Rovdata, gir en løpende oversikt over de foreløpige tallene for registrerte jervkull sesongen 2022. Per 8. august 2022 er det blitt registrert 49 ungekull av jerv i år, noe som er en betydelig nedgang sett opp mot de tre foregående årene. Av disse kullene er det foretatt⁵ ekstraordinære uttak på hilokaliteter i prioriterte beiteområder. I kommunene Luster, Opdal, Surnadal og Tana er det tatt ut ett mordyr og samtlige valper på kjente hilokaliteter, i tillegg er to årsvalper tatt ut fra et hi i Engerdal kommune. Uttakene er utført av Statens Naturoppsyn etter beslutninger fra Miljødirektoratet våren 2022. Det er til nå i år registrert 31 kull innenfor forvaltningsområdene for jerv på landsbasis. Det er kun i region 5 at det er registrert flere kull enn måltallet for regionen innenfor forvaltningsområdet inneværende år.»

Om antall individer skriver Miljødirektoratet at:

«Fellesrapporten "Bestandsstatus for store rovdyr i Skandinavia 3-2021" (Mattisson et al. 2021) gir den siste oversikten over verifiserte valpekull av jerv i Skandinavia, fordelt mellom Norge og Sverige. Det ble i 2021 påvist 160 valpekull av jerv: 100 i Sverige og 60 i Norge. Den skandinaviske jervebestanden i 2021 beregnes til 1 023 jerv som er ett år eller eldre. Den norske delen av bestanden ble anslått til 386 individer og var omtrent uendret fra tilsvarende beregning for 2020, mens den svenske delen av bestanden i 2021 var sju prosent lavere enn i for 2020.

Med bruk av en alternativ metode, innsamling av DNA, ble det påvist i alt 322 individer i Norge i 2021. Fordelingen av de påviste individene fremgår av tabell 4. Ved bruk av en romlig fangst-gjenfangst modellering basert på DNA-dataene ble bestanden av jerv i Skandinavia estimert til å være mellom 1013 og 1126 individer i overvåkingssesongen 2021 (95% sannsynlig intervall), hvorav 358 til 418 individer i Norge og 639 til 724 individer i Sverige.»

Miljødirektoratet viser også til at antall identifiserte individer fra DNA-analysene i region 5 i 2020 og 2021 var henholdsvis 75 og 70 dyr om man ser på det geografiske midtpunktet av registreringene, henholdsvis 63 og 63 om man kun ser på de som ble registrert i region 5, og henholdsvis 16 og 11 om man ser på registreringene delt mellom region 5 og naboregion/naboland.

Miljødirektoratet viser i sin faglige tilråding til kjent avgang av jerv i Norge og i Skandinavia. I Norge var det i 2021/2022 (1. april-31. mars) en avgang på 42 dyr under skadefelling, 60 dyr under lisensfelling og 8 under annen avgang. Per 15. juli 2022 var det registrert en avgang på 19 dyr i 2022/2023 (fra 1. april). Direktoratet viser til at det i perioden fra 1. april 2021 til 31. mars 2022 ble registrert 112 døde jerver i Norge, og 9 døde jerver i Sverige. Fra 1. april til 15. juli 2022 er det registrert 21 døde jerver, 19 i Norge og to i Sverige. Direktoratet har ikke data for felling av jerv i Finland og Russland.

Miljødirektoratet skriver videre i sin vurdering i den faglige tilrådingen:

«Generelt om uttak av rovvilt

Bernkonvensjonen setter de overordnede rammebetingelsene for uttak av jerv. Konvensjonens artikkel 9 er sentral hva angår adgang til uttak av rovvilt for å beskytte bestemte interesser. Bestemmelsen inneholder to generelle vilkår i tillegg til flere spesielle vilkår. For at det skal kunne gjøres unntak fra artiklene 6 og 7 og gis tillatelse til felling av jerv, må begge de generelle vilkårene være oppfylt, i tillegg til ett av de spesielle vilkårene.

De generelle vilkårene er at;

- det ikke finnes noen annen tilfredsstillende løsning
- uttaket ikke truer bestandens overlevelse.

Bestemmelsen i Bernkonvensjonen er fulgt opp i naturmangfoldloven § 18, som slår fast at det ved forskrift eller enkeltvedtak kan tillates uttak av vilt om de generelle vilkårene er oppfylt, samt ett eller flere av de nærmere angitte spesielle vilkårene (nml § 18, 1. ledd bokstavene a til g). Det er det spesielle vilkåret angitt i naturmangfoldloven § 18, 1. ledd bokstav b, for å avverge skade på husdyr og tamrein, det er henvist til i samtlige av nemndenes vedtak.

I vedtaket til rovviltnemnda i region 5 er det i tillegg vist til det spesielle vilkårene angitt i naturmangfoldloven § 18, 1. ledd bokstav c for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning, som skal understøtte vedtak om uttak i de deler av regionene der det er tvilsomt om det hjemmel for uttak av jerv etter vilkåret i bokstav b.

Vilkåret om annen tilfredsstillende løsninger

I vurderingen av vilkåret skal prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, veie tungt. I rovviltforliket fra 2011 framgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Forebyggende tiltak skal være det primære tiltaket for å avverge skader innenfor forvaltningsområdene. Samtidig er det vanskeligere å gjennomføre like effektive tiltak, når det kommer til tamreindrift. Og i områdene med helårs tamreindrift vil vilkåret trolig kunne anses oppfylt uavhengig av områdets prioritet.

Terskelen for å tillate felling innenfor forvaltningsområdene for jerv skal generelt være høyere enn utenfor sonen. Lisensfelling innenfor forvaltningsområdene for jerv bør som hovedregel ikke iverksettes før bestandsmålet er nådd. Det er også et mål at eventuelle uttak innenfor sonen ikke er til hinder for å kunne oppnå bestandsmålet innenfor sonen også påfølgende sesong.

Vurdering av bestandens overlevelse

Den norske bestanden av jerv er del av en større sammenhengende fennoskandisk bestand med forgreininger også videre inn i Russland. Vurdering av bestandens overlevelse må derfor ses i sammenheng med dette. Kunnskapen om den skandinaviske bestanden er god, for de finske og særlige russiske delene av den felles bestanden av jerv, har vi ikke samme kunnskapsnivå, men det er ingen tvil om at også jerven i Troms og Finnmark er del av en større sammenhengende bestand som deles med nabolandene.

Overvåkingen av jerv er felles for Norge og Sverige, og foregår etter to uavhengige metoder; hiinventering og DNA-analyse av innsamlede skitprøver på vinteren. Om man sammenligner resultatene fra de to ulike metodene ser man at de kommer til omtrent samme resultat. God overensstemmelse mellom de to metodiske tilnærmingene er betryggende, og tyder på at vi har god oversikt over størrelsen til jervebestanden i Skandinavia. Begge metodene tilsier at den felles svensk-norske bestanden mest sannsynlig besto av i overkant av 1000 dyr, med en overvekt av bestanden registrert i Sverige i 2021. Et samlet uttak av dyr tilsvarende nemndenes vedtak vil etter vår vurdering ikke kunne true bestandens overlevelse. Forutsatt at den

svenske forvaltningen fortsetter med en mengde uttak på samme nivå som de senere år.

Den norske jervebestanden er delt inn i ulike genetiske delpopulasjoner. En av disse er den sørvestnorske bestanden, som er liten og relativt isolert. Den har sitt opphav i områdene sør for Trondheimsfjorden og vest for grenselinjen som utgjøres av E6 fra Trondheim til Ulsberg og videre langs Rv3 nedover Østerdalen i Hedmark. Forvaltningen har i en årrekke vært opptatt av å sikre god forbindelse mellom den sørvestnorske delbestanden og den større østlige og nordlige bestanden for å forhindre isolasjon og genetisk utarming. Overvåkingen tyder på at det i de senere årene har vært en tilstrekkelig genflyt mellom delbestandene. Direktoratet mener imidlertid at det fremdeles er viktig å sikre tilstrekkelig gode muligheter for genetisk interaksjon gjennom en bevisst soneforvaltning og bestandsregulering gjennom lisensfelling. Noe som tilsier at det bør være en særlig høy terskel for uttak av jerv innenfor jervesonene i den sørvestnorske delbestandens leveområder.

Sammenheng mellom uttak og bestandstallene

Vurderingene knyttet til den forventede utviklingen av jervebestanden tar utgangspunkt i at vedtatt kvote effektueres. I denne sammenheng er det viktig å presisere at bestandsstatusen som er sammenstilt i rapport fra Rovdata 1. oktober 2021, baseres på valpekull født i 2021. Det er nå født nye valpekull våren 2022 som vil bli rapportert i oktober 2022. Disse valpekullene visevirkningene av forrige vinters uttak (reduksjon i potensialet for reproduksjon). Virkninger av kommende vinters lisensfelling vil påvirke potensiale for reproduksjon våren 2023, som da vil bli rapportert i oktober 2023. Uttakene som gjøres på lisensfelling og ved ekstraordinære uttak har en direkte konsekvens for neste års måloppnåelse. Det er videre naturlige svingninger i reproduksjon hos jerv mellom år, og er årsaken til at det benyttes tre års gjennomsnitt i vurdering av bestandsstørrelsen. Dette har betydning for vurderinger som bør gjøres ved fastsettelse av kvoter.

Kvote vs bestandsmåloppnåelse

Vi kan konstatere at antall kull i den norske delen av bestanden har ligget noe over det nasjonale bestandsmålet på 39 årlige kull av jerv i perioden 2019-2021 (tabell 3). Antall kull registrert innenfor forvaltningsområdene for jerv har i samme periode ligget nær det nasjonale måltallet, men med betydelige regionale variasjoner målt mot de regionale måltallene.

Det er videre kjent at lisensfelling av jerv over tid ikke har vært tilstrekkelig effektiv til å bidra til en regulering av bestanden ned til bestandsmålene, og ekstraordinære uttak av jerv for å redusere skadepotensialet, særlig i beiteprioriterte områder har blitt iverksatt årvisst dels under og dels i etterkant av lisensfelling. Det er vår vurdering at effektiviteten til lisensfelling er inne i en positiv utvikling, i alle fall i deler av landet, og det er derfor viktig å styre fellingsaktiviteten mot beiteprioriterte områder med skadeproblematikk.

23 av de 60 jervene som ble felt av lisensjegere sesongen 2021/2022 ble felt innenfor forvaltningsområdene, hvorav 5 voksne hunndyr i Oppland. Foreløpige data over ynglinger våren 2022 tilsier at det vil bli færre ynglinger i år, enn hva som har vært påvist de siste årene. Etter vår vurdering gir de foreløpige dataene for ynglinger inneværende sesong samt kunnskap om felte dyr de siste sesongene grunn til å være mer restriktive med å åpne for lisensfelling innenfor forvaltningsområdene for jerv enn hva nemndene i sum legger opp til. Og vi vil anbefale Klima- og miljødepartementet å redusere kvotene som er satt innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 5, 6 og 8, ved endelig fastsettelse av kvotene.»

Når det gjelder konkrete anbefalinger for region 5, skriver Miljødirektoratet:

«Nemnda har vedtatt en kvote på 35 dyr hvorav inntil 22 hunndyr, uten noen områdeavgrensning. Hva angår områdene innenfor forvaltningsområdet i region 5, som nemnda har valgt å innlemme i lisensfellingsvedtaket utover de arealene som inngår i innstillingen til vedtak fra sekretariatet, er vi tvilende til om lovens vilkår er oppfylt. Det er i svært liten grad er konflikter å vise til med jerv i disse områdene.

Vi har ikke foretatt noen endelig rettslig vurdering av hjemmelsgrunnlaget for lisensfelling i region 5, men vi vil vise til de vurderingene som er gjort av sekretariatet for rovviltnemnda i region 5, samt til tidligere klageavgjørelser fra KLD vedrørende lisensfelling av jerv i region 5. Og vi vil anbefale at KLD endrer nemndas vedtak slik at området det åpnes for felling i, blir som foreslått fra sekretariatet.

Forutsatt at områdeavgrensningen for lisensfelling av jerv i region 5 blir som anbefalt av sekretariatet, kan kvotene i den delen av regionene som åpnes for lisensfelling av jerv være høy, ettersom bestandsmålet for jerv i region 5 med stor sannsynlighet vil kunne oppnås innenfor øvrige deler av regionen (i forvaltningsområdet).»

I sin faglige tilråding konkluderer Miljødirektoratet slik:

«Rovviltnemdene i region 1, 2, 3, 5, 6, 7 og 8 har fattet vedtak om lisensfelling kvoter for jerv gjeldende i de respektive rovviltregionene for sesongen 2022/2023. I antall er kvotene samlet satt til 149 individer, med en samlet hunndyrkvote på 88 hunndyr. Til sammenligning ble 60 dyr felt av lisensjegere sesongen 2021/2022. Region 7 Nordland er den eneste regionen som ikke åpner for felling på alt areal i innenfor rovviltregionen, der er lisensfelling forbeholdt områdene utenfor forvaltningsområdene for jerv. I region 1, 2 og 5 kan den fastsatte kvote jaktes på i hele regionen uten noen områdeavgrensninger, mens det for region 3, 6 og 8 er lagt inn begrensninger for hvor mange dyr fra den totale kvoten som kan felles innenfor områdene med forvaltningsmål for jerv.

Miljødirektoratet legger til grunn at Norges del av den skandinaviske jervebestanden skal forvaltes slik at bestanden holdes nær bestandsmålene for hver av regionene og nær det samlede nasjonale bestandsmålet på 39 årlige ynglinger.

Miljødirektoratet vurderer at den totale lisensfellingskvoten i Norge, er satt høyt. Det må forventes at en eventuell effektivering av hele den vedtatte kvoten, vil gi en betydelig reduksjon i den norske delbestanden av jerv. Direktoratet vurderer det som sannsynlig at nasjonale bestandsmålet ikke vil kunne nås kommende sesong, dersom vedtakene som er fattet av rovviltneemndene samlet sett effektueres i sin helhet. Det er imidlertid sett i lys av kjent fellingsstatistikk, svært lite sannsynlig at kvotene som er vedtatt vil bli effektuert under lisensfelling. Direktoratet bemerker at det er positivt at interesse for lisensfelling av jerv og aktive jegere har bidratt til flere jerv felt på lisensfelling. Vi mener det er viktig å fortsatt styre fellingsaktivitet til de områder som kan begrense skader forårsaket av jerv.

Det har det blitt praktisert en tilnærming der kvotene i seg selv ikke skal virke begrensende for adgangen til lisensfelling av jerv i beiteprioriterte områder i de fleste regionene. Dersom dette fortsatt legges til grunn må fastsettelse av kvoter innenfor forvaltningsområdene etter vår vurdering være mer restriktiv. Den samlede kvoten for jerv innenfor forvaltningsområdene er for kommende sesong satt til maksimalt 75 dyr hvorav 45 hunndyr. Denne bør etter vår vurdering nedjusteres kraftig.

Konkret vil vi anbefale Klima- og miljødepartementet å redusere hunndyrkvotene som er satt innenfor forvaltningsområdene for jerv i region 6 og 8 ved endelig fastsettelse av kvotene. For region 5 er det usikkert om det er juridisk grunnlag for felling av jerv i deler av områdene som nemnda har vedtatt å åpne for lisensfelling, og vi anbefaler at KLD fastsetter områdeavgrensning for lisensfellingen som foreslått av sekretariatet til rovviltneemnda i region 5.»

Departementet viser ellers til den faglige tilrådingen i sin helhet.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) §§ 18 og 77 og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7 og 10. Departementet legger, i henhold til nml. § 7, prinsippene i §§ 8 til 10 og 12 til grunn som en integrert del av avgjørelsen. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn i skjønnsvurderingen.

På rovviltfeltet må forvaltningsmålet etter nml. § 5 ses i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene som Stortinget har fastsatt for de fire store rovdyrartene, og skal forstås slik at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og de regionale forvaltningsplanene for rovvilt. De

nasjonale bestandsmålene er videre fordelt på forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. Det er fastsatt et bestandsmål på fem årlige ynglinger av jerv i region 5.

Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget i hovedsak er basert på eksisterende og tilgjengelig kunnskap, og at kravet i nml. § 8 er oppfylt. Departementet vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap i saken, og føre-var-prinsippet i nml. § 9 får derfor mindre betydning.

Vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse

Det følger av nml. § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vilkåret må vurderes konkret i den enkelte sak, og terskelen kan tenkes å variere avhengig av blant annet fellingsgrunnlaget og kunnskapsgrunnlaget, jf. HR-2021-662-A, som gjaldt tre vedtak fra Klima- og miljødepartementet om lisensfelling av ulv. Eventuell usikkerhet om den fremtidige utviklingen av en bestand har betydning i vurderingen, og det ligger en viss margin i begrepet «truer» bestandens overlevelse, jf. HR-2021-662-A.

Når det gjelder effekten av påvirkninger på jervebestanden, jf. nml. § 10, foreligger det statusrapporter og lignende som gir betydelig kunnskap om den samlede belastningen arten utsettes for. Ut over enkelte påkjørsler og tilfeller av sykdom skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Miljøforvaltningen har derfor god oversikt over de negative påvirkningsfaktorene på jervebestanden.

Som det fremgår av Miljødirektoratets faglige tilråding beregnes den skandinaviske bestanden av jerv i 2021 til 1023 jerver som er ett år eller eldre, hvorav den norske delen er anslått til 386 individer. Den norske delen av bestanden er omtrent uendret fra 2020, mens den svenske delen er noe redusert fra 2020. I 2021 ble det funnet DNA fra 70 jerver med tilhold i region 5. Det ble estimert at bestanden i regionen var 81 (73-91) individer. Det er påvist 60 ynglinger av jerv i Norge og 100 i Sverige i 2021. Det er påvist 18 ynglinger i region 5 i 2021. Gjennomsnittlig antall ynglinger i regionen siste tre år (2019-2021) var 13. Så langt er det registrert 49 ynglinger av jerv i Norge i 2022, hvorav 10 i region 5. Det er gjennomført henholdsvis åtte og fem hiuttak der mordyr og/eller valper er avlivet i Norge i 2021 og 2022, hvorav henholdsvis to og ett i region 5 i 2021 og 2022. Fra 1. april 2022 er det registrert 19 døde jerv i Norge, alle under skadefelling (per 18. august 2022). To av disse er registrert i region 5.

Departementet legger til grunn Miljødirektoratets vurdering om at uttaket ikke vil true bestandens overlevelse og finner at vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse er oppfylt.

Vilkåret om at uttaket avverger skade

Rovviltnemnda har i sitt vedtak åpnet for uttak av jerv i hele regionen, med hjemmel i nml. § 18 første ledd bokstav b og c. Etter nml. § 18 første ledd bokstav b kan uttak av vilt tillates for

å «avverge skade» på blant annet husdyr og tamrein. Bestemmelsen oppstiller et visst minstekrav til skadens alvorlighetsgrad og omfang, jf. HR-2021-662-A.

Hittil i år (per 18. august) er det registrert 5 sau påvist tapt til jerv i regionen (kilde: Rovbase). I samme periode er det ikke registrert tap av tamrein til jerv i regionen. I 2021 ble det registrert tap av 26 sau og 1 tamrein til jerv i regionen. I 2021 ble det erstattet 1259 sau og lam tapt til jerv i regionen. I reindriftsåret 2020/2021 ble det erstattet 121 tamrein tapt til jerv i regionen. Også tidligere år er det erstattet tap av sau og tamrein forårsaket av jerv i regionen (kilde: Rovbase). Departementet legger til grunn at det også i 2022 og 2023 kan oppstå skade i regionen.

De dokumenterte skadene i Rovbase og tallene fra erstatningsoppgjøret viser at enkelte områder i regionen peker seg ut med årvisse og relativt omfattende skader, men skader forårsaket av jerv kan forekomme i alle områder der det er sau eller tamrein på beite. I de delene av regionen som ligger innenfor forvaltningsområdet for jerv øst for Glomma, med unntak for beiteområdene i Rendalen og Engerdal (beiteområdene til Sølendalen havnelag samt et område rundt), er det ikke tamreinområder og i svært liten grad sau på utmarksbeite. Departementet har i tidligere vedtak lagt til grunn at det ikke foreligger et tilstrekkelig skadepotensial til at det kan åpnes for lisensfelling av jerv med hjemmel i nml. § 18 første ledd bokstav b i dette området. Departementet kan ikke se at det er grunn til å vurdere dette annerledes nå. Beiteområdene til Sølendalen havnelag ligger i blå sone, men er også satt av som et viktig beiteområde i forvaltningsplanen for rovvilt i regionen. I innstillingen fra sekretariatet er det vist til at det over år har vært betydelige utfordringer med rovviltskader i dette området, inkludert en del tap til jerv.

Som beskrevet i sekretariatets innstilling, overlapper den delen av blå sone som ligger vest for Glomma i Stor-Elvdal kommune i mindre grad med beiteområder for sau. Skadepotensialet i mye av området er derfor begrenset. For lisensfellingsperioden 2021/2022 besluttet departementet imidlertid å åpne for lisensfelling også i den del av blå sone som lå vest for Glomma i Stor-Elvdal kommune, da det var dokumentert skader i dette området i 2021 og vurdert å være grunnlag for å tillate skadefelling. Sekretariatet har i innstillingen lagt til grunn at det er et skadepotensial på sau innenfor deler av blå sone vest for Glomma.

Departementet finner etter dette at det foreligger et tilstrekkelig skadepotensial, jf. nml. § 18 første ledd bokstav b, i de deler av region 5 som ligger utenfor forvaltningsområdet for jerv (grønn sone i forvaltningsplanen), i Sølendalen havnelag sine beiteområder og et omkringliggende område i blå sone i forvaltningsplanen og i deler av blå sone vest for Glomma. Når det gjelder departementets endelige vurdering av om det skal tillates lisensfelling i sistnevnte områder i blå sone vest for Glomma, viser vi til departementets vurdering under.

Vilkåret om at uttaket ivaretar allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning

Departementet har funnet at det foreligger et skadepotensial utenfor forvaltningsområdet for jerv, samt i angitte områder innenfor forvaltningsområdet for jerv, jf. vurderingen over av nml. § 18 første ledd bokstav b. Vurderingen i dette avsnittet er derfor knyttet til forvaltningsområdet for jerv.

Etter nml. § 18 første ledd bokstav c kan det tillates uttak av jerv for å ivareta «allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning». Departementet vil innledningsvis slå fast at jerven ikke utgjør noen fare for mennesker, og departementet kan ikke se at det foreligger «allmenne helse- og sikkerhetshensyn» som kan gi grunnlag for lisensfelling av jerv. Drøftelsen i det videre vil dreie seg om det foreligger «andre offentlige interesser av vesentlig betydning» som gir grunnlag for felling av jerv.

Det følger av § 18 andre ledd andre punktum at det ved vurdering av uttak av rovvilt etter første ledd bokstav c skal «legges vekt på om bestandsmål som er vedtatt i Stortinget er nådd». Ordlyden, blant annet sammenholdt med øvrige deler av nml. § 18, uttalelser i Innst. 297 L (2019-2020) og debatten i Stortinget, tilsier at oppnådd bestandsmål ikke alene er tilstrekkelig for at vilkåret om «andre offentlige interesser av vesentlig betydning» er oppfylt. Nivået på bestanden sett i forhold til bestandsmålet, vil derimot være et moment som skal inngå i vurderingen av om vilkåret er oppfylt.

Bestanden av jerv ligger over det nasjonale bestandsmålet, og i region 5 har bestanden i en periode ligget betydelig over bestandsmålet. Det regionale bestandsmålet for jerv i region 5 er 5 årlige ynglinger, jf. rovviltforskriften § 4. I perioden 2019-2021 har gjennomsnittet vært 13 årlige ynglinger i regionen. Hensynet til bestandsmålet taler dermed for felling av jerv i region 5. Departementet viser samtidig til at Miljødirektoratets vurdering er at de foreløpige dataene for ynglinger inneværende sesong, samt kunnskap om felte dyr de siste sesongene, gir grunn til å være mer restriktive med å åpne for lisensfelling innenfor forvaltningsområdene for jerv enn hva nemndene i sum har lagt opp til.

I HR-2021-66-A fant Høyesterett at vilkåret om at fellingen ivaretar «andre offentlige interesser av vesentlig betydning» peker mot en interesseavveining hvor ulike offentlige interesser ses i sammenheng. Høyesterett la til grunn at de offentlige interessene må være så vesentlige at de veier tyngre enn de vernehensyn som også gjør seg gjeldende.

Jerven er sky og opptrer sjelden i nærheten av folk. Jerv er i liten grad en konkurrent for mennesket med hensyn til jaktutbytte, og utgjør ikke på annen måte en ulempe for jaktutøvelse. Tilstedeværelsen av jerv kan derfor i liten grad anses å ha negativ innvirkning på bruk av naturen, utøvelse av friluftsliv eller utøvelse av jakt. Det er heller ikke andre hensyn som tilsier at felling av jerv vil ivareta «offentlige interesser av vesentlig betydning». Departementet viser til at det i flere tilfeller har blitt åpnet for lisensfelling av ulv med hjemmel i dette vilkåret, og at blant annet hensynet til å dempe konflikt knyttet til ulv og ivareta tilliten til forvaltningen er vektlagt i disse vurderingene. Miljødirektoratet skriver i den faglige tilrådingen at det i svært liten grad er konflikt å vise til med jerv i disse områdene.

Departementet er enig i dette, og kan ikke se at hensynet til å dempe konflikt og ivareta tilliten til forvaltningen gjør seg gjeldende på noen tilsvarende måte for jerv, som for ulv, i dagens situasjon.

Departementet har blant annet i vedtak av 9. september 2019 og 9. september 2021 lagt til grunn at det ikke er grunnlag for å tillatte felling av jerv for å ivareta «offentlige interesser av vesentlig betydning». Departementet mener at det ikke er grunnlag for å vurdere dette annerledes nå, og finner at det ikke er hjemmel i § 18 første ledd bokstav c for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet for jerv.

Særlig om blå sone vest for Glomma

Departementet har over konkludert med at vilkåret i nml. § 18 første ledd bokstav b er oppfylt for deler av blå sone vest for Glomma. Sekretariatet skriver i sin innstilling blant annet følgende om dette området:

«Denne delen av blå sone har som formål styrke utveksling av individer mellom de ulike delpopulasjonene av den sør-norske jervebestanden gjennom et sammenhengende forvaltningsområde. Uttak av jerv i dette området vil etter sekretariatets syn kunne hindre formålet med denne relativt smale korridoren. Vektleggingen av dette hensynet må også sees i sammenheng med bestandssituasjonen og uttaket i øvrige deler av regionen. I 2022 er alle påviste ynglinger i regionen lokalisert i østre deler av region 5. Så langt er det heller ikke dokumentert ynglinger av jerv i region 3/ Oppland i 2022. Uttak av jerv nær grensen mellom region 3 og 5 vil også kunne påvirke muligheten for å nå bestandsmålet i region 3 kommende år, spesielt dersom det blir felt hunddyr. Etter en samlet vurdering anbefaler sekretariatet at det ikke åpnes for lisensfelling i blå sone vest for Glomma.»

Departementet er enig i at hensynet til en fungerende utveksling av individer mellom region 3 og 5, tilsier at det ikke åpnes for lisensfelling av jerv i disse områdene. Videre er det foreløpig kun registrert to ynglinger av jerv i region 3 i år. Ifølge sekretariatets innstilling til nemnda overlapper denne delen av blå sone i mindre grad med beiteområder for sau. I år, i motsetning til i fjor, er det ikke registrert skader av sau på jerv i dette området.

Departementet mener derfor at det ikke skal åpnes for lisensfelling av jerv i dette området. Den videre vurderingen av hjemmelsgrunnlaget for lisensfelling av jerv knytter seg derfor ikke til dette området.

Vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte

Det er i tillegg et vilkår at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. nml. § 18 andre ledd. I vurderingen av dette vilkåret vil prinsippet om arealdifferensiert forvaltning, jf. blant annet rovviltforskriften § 1 og rovviltnemndas forvaltningsplan, veie tungt. Av rovviltforliket 2011 (Stortingets vedtak 687 i behandlingen av dokument 8:163 S (2010-2011)) framgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Dette innebærer blant annet at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal gjøres raske uttak av rovvilt som gjør skade på beitedyr.

Departementet vurderer derfor at det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn å åpne for lisensfelling av jerv i beiteprioriterte områder i region 5 (grønn sone i forvaltningsplanen). Fellingsområdet for lisensfelling av jerv omfatter også deler av området prioritert til jerv (Sølendalen beitelag sine beiteområder og et omkringliggende område i blå sone i forvaltningsplanen). Beiteområdene til Sølendalen havnelag er imidlertid også satt av som et viktig beiteområde i forvaltningsplanen for rovvilt i regionen. I innstillingen fra sekretariatet er det vist til at det over år har vært betydelige utfordringer med rovviltskader i dette området, inkludert en del tap til jerv. Departementets vurdering er derfor at det heller ikke her og i omkringliggende område foreligger andre tilfredsstillende løsninger for å avverge skade på beitedyr enn å vedta kvote for lisensfelling av jerv, og at vilkåret i nml. § 18 andre ledd er oppfylt.

Departementet er derfor enig i avgrensningen av lisensfellingsområde som sekretariatet foreslo i sin innstilling. Dette er også avgrensningen Miljødirektoratet i sin faglige tilråding har anbefalt.

Samlet vurdering

Departementet har funnet at vilkårene i nml. § 18 er oppfylt for lisensfelling av jerv i området som er foreslått som lisensfellingsområde i sekretariatets innstilling til nemndas vedtak 20. juni 2022. Departementet viser også til Miljødirektoratets vurdering om at bestandsmålet for jerv i region 5 med stor sannsynlighet vil kunne oppnås innenfor øvrige deler av regionen, forutsatt at områdeavgrensningen i regionen endres slik at den samsvarer med sekretariatets innstilling. Departementet opprettholder derfor rovviltnemndas vedtak når det gjelder størrelsen på den totale kvoten, men endrer områdeavgrensningen i tråd med det som er foreslått i sekretariatets innstilling til rovviltnemndas vedtak. Dette er også avgrensningen Miljødirektoratet har anbefalt i sin faglige tilråding.

Siden kvoten er satt høyt, og det er mulighet for at den ikke blir nådd, kan det ikke påregnes at rovviltforvaltningen skal ta ut den resterende kvoten etter endt lisensfellingsperiode.

Til orientering ble lisensfellingsperioden for jerv nylig endret, slik at lisensfellingsperioden nå starter 20. august og varer til og med 15. februar, jf. brev fra departementet 18. august 2022. Det vil si at nemndenes vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i 2022/2023 vil ha virkning fra og med 20. august til og med 15. februar.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemndas vedtak når det gjelder størrelsen på kvoten for lisensfelling av jerv i regionen, selv om denne er satt høyt. Ved avgjørelsen har departementet lagt vekt på at det er stor sannsynlighet for at bestandsmålet for jerv i regionen kan nås selv med uttak av en høy kvote gitt at fellingsområdet endres. Departementet finner at uttaket ikke truer bestandens overlevelse, og at det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn uttak gjennom lisensfelling.

Departementet endrer rovviltnemndas vedtak når det gjelder områdeavgrensningen. Departementet finner at det ikke er hjemmel for å åpne for lisensfelling av jerv innenfor forvaltningsområdet for jerv med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav c. Departementet avgrensner derfor fellingsområdet i tråd med det som er foreslått i innstillingen til rovviltnemndas vedtak 20. juni 2022. I disse områdene finner departementet at det foreligger et skadepotensial, jf. naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b.

Klagene er med dette delvis tatt til følge.

Med hilsen

Morten Gluva (e.f.)
fung. avdelingsdirektør

Gro Kvelprud Moen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 5
Statsforvalteren i Innlandet

Adresseliste

Aktivt rovdyrvern	Sandvollveien 48	1425	
Foreningen Våre	Postboks 195	2150	ÅRNES
Rovdyr			
Høgskolen i Innlandet	Postboks 400	2418	ELVERUM
NOAH for dyrs	Dronningensgate 13	0152	OSLO
rettigheter			